Enonkoski

140

JUHLALEHTI
2. NUMERO

TOUKOKUU-
ELOKUU

Rehtori-sivistystoimenjohtajan kynästä

Tervehdys,

Olen toiminut Enonkoskella rehtori-sivistystoimenjohtajana kohta 12 vuotta. Vaikka työhön kuuluu paljon muutakin, on ehkä kaikkein mukavinta ajatella, että niin monta sataa lasta on minun aikanani Enonkosken koulua käynyt. Valistunut arvaukseni on, että noin 350-400 oppilaaseen olen tänä aikana tutustunut. Suurin osa heistä on viettänyt koulussa 10 vuotta, eskarista aina ysiluokalle asti. Toki joukossa on niitä, jotka ovat kesken koulu-uransa tänne tai täältä pois muuttaneet.

On hämmentävää ajatella, että meillä on nyt yli 20% enemmän oppilaita kuin 5-6 vuotta sitten! Tuskin koko Savonlinnan seudulla on sellaista koulua, jossa oppilasmäärät ovat samalla tavalla viime vuosina kasvaneet. Olemme tavallaan palanneet siihen oppilasmäärään, joka meillä oli n. 10 vuotta sitten. Oppilasennusteet lupaavat, että oppilasmäärä pysyy nykyisellä tasolla ainakin kolmen seuraavan lukuvuoden ajan. Sen jälkeen tulee jokunen pienempi ikäluokka kouluun, mutta onneksi lapsia on aivan viime vuosina syntynyt ihan mukavasti. Eli koulun tulevaisuus on varsin turvattu.

Hommat Enonkoskella ovat olleet mielenkiintoisia ja yhteistyö eri tahojen kanssa on pelannut yleensä tosi hyvin. "Normaalien" rehtorin tehtävien lisäksihän minulla on ollut sivistystoimenjohtajan tehtävät. Vastuu on koulun lisäksi aika laaja, mm. päiväkoti, kirjasto, liikuntapuoli ja nuorisopuoli. Viime vuosina on tuntunut siltä, että nuo sivistystoimenjohtajan hommat ovat suhteessa lisääntyneet. Pienenä kuntana meillä on samat velvoitteet kuin isommilla kaupungeilla. Joudumme samalla tavalla kirjaamaan, raportoimaan, tekemään erilaisia suunnitelmia ja vastaamaan kymmeniin kyselyihin vuoden aikana. Pieni on kaunista, vaikka välillä työmäärää riittää... Silti olen sitä mieltä, että Enonkosken kunnan tulee jatkaa itsenäisenä tulevaisuudessakin. On pelkästään hyvä asia, että päätämme itse asioistamme!

Suomen vahvuus aika pitkälle perustuu siihen, että kuntakoosta huolimatta pystymme tarjoamaan palveluja ympäri Suomen eri ikäisille kuntalaisille. Minusta Enonkoski on tässä erinomaisesti onnistunut. Kunta on kiitettävästi panostanut erityisesti peruspalveluihin. Myös "spesiaalia" on ollut saatavilla. Meillä on mm. terveet ja remontoidut päiväkoti- ja koulurakennukset. Olen tosi tyytyväinen siihen, että olemme vuosien varrella saaneet kuntoon esim. latukoneen, hiihtoreitit, koulun pihan laitteineen, frisbeegolfradan, kuntoportaat ja viimeisimpänä omatoimikirjaston. Kuntosalimme on ihan huippu. Kunta on satsannut näihin lueteltuihin investointeihin pitkän matkaa yli kaksi miljoonaa euroa. Ja olen varma, että päättäjämme haluavat pitää paikat jatkossakin kunnossa.

Valtakunnallisesti puhutaan kovasti työvoimapulasta ja uusien ihmisten rekrytoinnin vaikeudesta. Enonkoskellakin on ollut henkilöstön mittava sukupolvenvaihdos. Käytännössä meillä on esim. päiväkodissa ja koulussa hyvin eri henkilöstö kuin 10 vuotta sitten. Rekrytointi on aikaa vievää hommaa, mutta iloa tuo se, että toistaiseksi olemme onnistuneet saamaan pätevää uutta henkilökuntaa. Pienessä kunnassa/organisaatiossa rekrytoinnin merkitys korostuu. Olen huomannut, että homma kuitenkin vaikeutuu koko ajan. Tämän takia kunnan täytyy koko ajan tehdä kovasti työtä sen eteen, että olemme houkuttelevia ja kilpailukykyisiä. Ei ole itsestään selvää, että jatkossakin saamme hyviä ja motivoituneita uusia työntekijöitä palkattua. Kunnan tuki mm. työhyvinvointiin on tärkeää.

Olette ehkä kuulleet, että olen lopettelemassa pestiäni Enonkosken kunnassa. Tämä on ollut hyvä työpaikka, mutta hommaa on kyllä riittänyt. Kun tähän lisää edellisen työpaikan, minulle tulee jo 20 vuotta hyvin vaativissa työtehtävissä täyteen. Nyt aion ottaa breikin ja täytyy yrittää avata ovi jollekin uudelle. Työuraa on kuitenkin reilusti toistakymmentä vuotta jäljellä. En tule ikinä unohtamaan teitä enonkoskelaisia.

Kiitokset kuluneista vuosista, tämä on ollut voittopuolisesti hienoa aikaa!

Tommi Tikka,
rehtori-sivistystoimenjohtaja

Enonkoski 140 vuotta

Kangassaaren lasitehdas toimi Enonkoskella vuosina 1858–1903. Tehtaan omisti Tichanoffin kauppahuone ja se rakennettiin alun perin siksi, että Enonkoskella sijainneen Tichanoffin vesisahan tuottama jätepuu saatiin hyödynnettyä lasitehtaan uunien polttoaineena.
Tehdas valmisti pulloja joita vietiin muun muassa Pietariin. Tehtaan lasinpuhaltajat tulivat aluksi Saksasta ja myöhemmin Ruotsista. 1890 luvulla alettiin valmistaa myös ikkunalasia puhaltamalla.
Tehtaan lopetettua kannattamattomana toimintansa 1903 sen rakennukset olivat vielä ensimmäisen maailmansodan aikoihin venäläisen sotaväen käytössä. Lasitehtaan paikalle perustettiin 1900-luvun alussa höyrysaha ja alueella oli myös laivatelakka.

Kangassaaren lasitehtaan lasinpuhaltajia, kuva 1890-luvulta

Näkymä Hyypiänniemestä Kangassaareen v. 1928

Kangassaari oli loistava sahanpaikka. Kangassaari sijaitsi riittävän kaukana kilpailijoista ja sijainti loi monia etuja toimintaan. Saha oli Suomalaisen Puuliikkeen laajenemisessa poikkeustapaus - yhtiön strategiana oli ostaa jo toimivia sahoja, mutta Kangassaarelle päätettiin rakentaa uusi. Vesitie niin tukkien uiton kuin sahatavaran laivakuljetusten osalta oli kunnossa. Ylä-Enonvedeltä uitettavaa puuta voitiin helposti ohjata sahalle ja seurata tarvittaessa muiden yhtiöiden uittoja.

Sahan aikana Kangassaari ja Hyypiänniemi kasvoivat yhteen, sillä niemeläisten työpaikat olivat saarella ja saarelaisten kaupalliset palvelupisteet olivat niemessä. Hyypiänniemeen avattiin Osuuskaupan sivumyymälä. Kaupan sijainti sahan tuntumassa ja vesiliikenteen varrella oli paras mahdollinen. Vilkas kauppapaikka houkutteli muutamaksi vuodeksi myös Osuuskahvilan sivupisteen Hyypiänniemeen, kaupan tiloihin.

Hyypiänniemessä toimi myös osuusmeijeri ja-mylly. Vuoden 1906 lopulla meijeriin virtasi kermaa, voita kirnuttiin ja sitä lähetettiin jopa Englantiin Harald Kiaerin välityksellä. Meijerin ja myllyn toimintaa kehitettiin ahkerasti. Toiminnan loppuvaiheessa meijerin raaka-aine vaihtui maitoon, mutta pienen yksikön tulevaisuutta se ei taannut. Viimeisinä vuosina meijerillä tankattiin sinne kootut maitoerät säiliöautoihin ja vietiin mm. Liperin suurmeijeriin. Meijerin ovet suljettiin 1970. Meijeri nosti toimiaikanaan Enonkosken karjatalouden naapurikuntien tasolle.

Sodan jälkeen luja yhteistyö hajosi muuttoliikkeen vaikutuksesta ja uuden sukupolven myötä. Enonkosken pitäjän palvelut ja saarelaisten asioimiskohteet siirtyivät 1930-luvun alusta lähtien vähin erin kirkonkylään ja Savonlinnaan.

Lähteenä Heikki Loikkasen kotiseutukirjat ja Wikipedia

Touko-elokuun tapahtumat

Enonkoski on tunnettu tapahtumistaan eikä juhlavuoden kesäkausi ole tapahtumatarjonnaltaan poikkeus! Seuraavilla sivuilla esittelemme isoimpia tapahtumiamme toukokuusta elokuuhun. Tapahtumia riittää, joten jokaiselle löytyy varmasti jotain!

18.6. Kesäkohinat

Toivotetaan kesä tervetulleeksi koko perheen tapahtumassa. KesäKohinoilla kuullaan konserttina Sirkka Kososen ja Markus Pesosen duo "Hiljainen Haltioituminen" kosken kukituksen yhteydessä sekä koskipuistossa tapahtuman aikana soiva Pesosen säveltämä ääni-installatio. Yleisöllä mahdollisuus heittää kesätoiveensa kera kukkasten kosken virran vietäväksi. Kylän kivijalkakauppojen palvellessa torilla luvassa myös markkinameininkiä. KesäKohinoista la 18.6. KoskiVenetsialaisiin la 24.9. Eläköön! -arpajaiset, jossa palkintona upea Tempur Flexible -parivuode arvo 2872€, arpamyynti kesän tapahtumien lisäksi Kodinhelmessä ja Maitolaituri Kahvila ja Puoti:ssa.

21.6.Juhlavaltuuston kokous

140 v. Juhlavuoden kunniaksi järjestetään juhlavaltuuston kokous Enonkosken liikuntatalolla. Juhlaohjelma, tilaisuuteen kutsutaan erityisesti entisiä kunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä.

1.-31.7. KoskiGallerian näyttely ja Heinäkuu koskenvarren taidepolku

Tänäkin kesänä Koskenrannan Taidepolku johdattaa KoskiGalleriaan. KoskiGallerian suosittu kesänäyttely saa jatkoa: 1.7. avautuvan näyttelyssä on esillä aarteita kaappien kätköistä. Ihastelemaan pääsee kattauksia ja taidetekstiilejä eri vuosikymmeniltä.

Ajantasaisin ohjelma löytyy aina osoitteesta enonkoski.fi. jossa mm. koronaohjeemme tilaisuuksien suhteen päivittyy. Seuraa ilmoittelua!

Touko-elokuun tapahtumat

30.6.-3.7.2022 Hiekanveiston EM-kilpailut

Enonkosken kansainvälinen hiekanveistotapahtuma on järjestetty yhdeksän kertaa. Kymmenes kilpailutapahtuma eli 5. EM-kisat on ollut tarkoitus järjestää jo kahtena edellisenä kesänä, mutta molempina vuosina kutsut eurooppalaisille veistäjille peruutettiin koronaepidemian vuoksi. Torilla kuitenkin tapahtui, kun suomalaiset hiekkataiteilijat valmistivat veistosnäyttelyn kumpanakin kesänä.
NYT KOLMAS KERTA TODEN SANOO.
Niin toivotaan.

2.7.2022 Kalamarkkinat

Perinteiset Kalamarkkinat kosken varrella ja torilla. Mukavassa kesätapahtumassa pääset markkinatunnelmaan, kisailemaan kohonheitossa ja kuulemaan kenestä valitaan uusi Kalapietari sekä tietysti herkuttelemaan erilaisten ruokakojujen antimilla!

16.-17.7.2022 PAUHU- kolme konserttia 140-vuotiaalle Enonskoskelle

Tulevana kesänä Enonkoskella järjestetään ensimmäistä kertaa kaksipäiväinen nykymusiikkifestivaali Pauhu. Pauhun perustaja ja johtaja on enonkoskelaislähtöinen nuori säveltäjä Leevi Räsänen. Tapahtuma koostuu kolmesta konsertista lauantaina 16.7. ja sunnuntaina 17.7. Lisää Pauhusta voit lukea facebookista ja instagramista @pauhufestival sekä www.pauhufestival.com

6.8. Koloveden Muinaissoudut, Kolovesi

Muinaissouduissa pääsemme kuulemaan musiikkiesityksen Koloveden jylhissä maisemissa. Nokipannukahvia ja makkaranpaistoa Kirkkorannassa muinaistulien loimutessa rannassa. Hinta 40e lähtö klo 17.00 Ihamaniemestä, Kirkkoranta 200. Ilmoittaudu tapahtumaan info@vehra.fi

30.7 Perinnepäivät ja saunapäivä

Perinnepäivät museon piha-alueella (Kirkkotie) klo 10-14, jossa perinnenäyttely museon aitassa, perinnetyönäytöksiä, klo 12 perinnefilmi Kaskipuuro ja leipä ja klo 14 Heikki Loikkasen luento Enonkosken historia osa II.

Enonkosken kunta järjestää saunapäivän 30.7.2022 klo 16–22. Kunta kutsuu kaikkia mukaan Enonkosken saunapäivään, jossa kuntalaiset tai vapaa-ajanasukkaat, yhteisöt, kylät jne. voivat lämmittää oman saunansa ja kutsua vieraita saunomaan omaan saunaansa.
Kunta järjestää saunan la 30.7.2022 Hyypiänniemessä Tuottajien majalla naisille klo 16–19 ja miehille klo 19–22. Lisätietoja lähempänä ajankohtaa mm. oman saunan ilmoittamisesta mukaan saunapäivään.

Ajantasaisin ohjelma löytyy aina osoitteesta enonkoski.fi. jossa mm. koronaohjeemme tilaisuuksien suhteen päivittyy. Seuraa ilmoittelua!

Hiekanveiston EM-kilpailut

Eurooppalaista taidetta Enonkosken torilla teemalla ”Peace - Rauhaa…"

Kaksi edellistä kesää eurooppalaiset hiekanveistäjät odottivat 5. Hiekanveiston EM-kilpailuja. Ne oli luvattu järjestää jo tunnetuksi tulleella ”Enonkosken hiekkastadionilla” eli torin ympärillä sijaitsevilla hiekanveistopaikoilla. Kisat jouduttiin kuitenkin peruuttamaan koronaepidemian vuoksi molempina kesinä. Onneksi apuun tulivat suomalaiset hiekkataiteilijat, jotka järjestivät alueelle hiekkataidenäyttelyn. Veistokset koristivat Enonkosken keskustaa koko kesän 2020 ja 2021.

Nyt Euroopan parhaat hiekanveistäjät on kutsuttu jälleen mittelemään mestaruudesta 30.6. – 3.7.2022. Ilmoittautumisaika on käynnistynyt ja kyselyjä on tullut kautta Euroopan.

”Tarkoitus on rakentaa 13 taideteosta kuten edellisissäkin kisoissa”, lupaa Jäälinna ry:n puheenjohtaja Tuomo Jantunen,”ja teema on hyvin ajankohtainen, kun kaikki me toivomme rauhaa Eurooppaan."

Veistoksia varten kootaan jokaiselle taiteilijalle noin 4,5 m3 hiekkakasa, josta aina yksi veistos syntyy. Ihmeteltävää löytyy hiekan käsittelystä, jota voi seurata paikan päällä neljän vuorokauden aikana 30.6. alkaen. Myös lopputulos aiheuttaa aina suurta ihmetystä, koska kaikki veistokset tulevat pysymään paikoillaan, eivätkä tuulet ja sade niitä vaurioita. Vasta pakkaset saavat teoksista paloja murtumaan.

Yleisöä varten rakennetaan jälleen ”taidepolku”, joka kiertää veistoalueen. Sillä varmistetaan, että katsojien on helppoa noudattaa välimatkasuosituksia. Veistokset ympäröidään naruilla.

Tämä EM-kilpailu on savonlinnalaisen Jäälinna ry:n ja Enonkosken kunnan yhteinen projekti, jonka tarkoituksena on tarjota koettavaa ja nähtävää paikkakunnan väelle, kesäasukkaille ja kauempaa tuleville matkailijoillekin. Näyttely on avoinna joka päivä, ja sinne on vapaa pääsy. Syksyllä veistokset valaistaan.

Lisää tietoja ja valokuvia mm. edellisiltä vuosilta saa Jäälinna ry:ltä. Oheiset valokuvat vuodelta 2017 ja 2020. Kuvat on ottanut Tuomo Jantunen.

PAUHU – 3 konsertin pienoisfestivaali

16.–17.7.2022

Nykymusiikki saapuu Enonkoskelle.

Tulevana kesänä Enonkoskella järjestetään ensimmäistä kertaa kaksipäiväinen nykymusiikkifestivaali Pauhu. Pauhun perustaja ja johtaja on enonkoskelaislähtöinen nuori säveltäjä Leevi Räsänen. Tapahtuma koostuu kolmesta konsertista lauantaina 16.7. ja sunnuntaina 17.7.

Tanssija Sofia Keto-Tokoi ja klassinen kitaristi Teuvo Taimioja luovat yhdessä koskettavan hetken luonnon äärellä kitaran ja nykytanssin yhteisteoksessa Vaaroilla. Teos on kunnianosoitus luonnolle, kansanlauluille ja elolle. Siinä yhdistyy nykymusiikkia mm. säveltäjiltä Stephen James Webb ja Aki Yli-Salomäki, sekä tunnettuja lauluja, kuten Karjalan Kunnailla. Musiikin ja tanssin sanaton kieli vie yleisönsä aina ikiaikaisten vaarojen huipulle asti.

Barokkifuusioyhtye Detritus (Kaisamaija Uljas ja Linnea Sundfær Casserly) vievät kuulijansa barokki- ja renesanssiajan luuttulauluista niiden kanssa samoihin teksteihin sävellettyihin nykymusiikkiteoksiin. Konsertissa kuullaan barokkimusiikkia ja nykymusiikkia mm. Leevi Räsäseltä, Sebastian Dumitresculta ja Itzam Zapatalta.

Kolmannessa konsertissa Savonlinna-kvartetti esittää mm. Leevi Räsäsen jousikvarteton the two childhoods. Lisäksi Räsäsen vokaalimusiikkia tulkitsevat sopraano Linnea Sundfær Casserly ja Teuvo Taimioja, sekä Savonlinna-kvartetin muusikkoja. Kunkin festivaalin konsertin yhteydessä on keskustelutilaisuus, joissa avataan konserttien tematiikkaa ja ohjelmistoa, sekä rohkaistaan kuulijoita joskus vaikeasti lähestyttäväksikin koetun nykymusiikin pariin. Jos uskaltaudut konserttiin, ehkä mukaasi voi tarttua uusia tapoja lähestyä musiikkia ja ajatella taidetta ylipäätään?

Kaikkiin festivaalin tapahtumiin on vapaa pääsy!
Pauhun toteutumista ovat tukeneet Taiteen edistämiskeskus sekä Enonkosken kunta. Tarkemmat tapahtuma-ajat, ja -paikat julkaistaan lähempänä tapahtumaa. Voit tarkistaa ajantasaisen tiedon lähempänä tapahtumaa osoitteesta www.pauhufestival.com tai Facebookista tai Instagramista @pauhufestival. Pauhu on osa Enonkosken 140-vuotisjuhlavuoden tapahtumia.

Kuvassa vasemmalta lukien kitaristi Teuvo Taimioja (kuva Anna-Maria Viksten), tanssija Sofia Keto-Tokoi (kuva Johanna Vapaavuori), Detritus-yhtyeen sopraano Linnea Sundfær Casserly ja teorbisti Kaisamaija Uljas (kuva Jaakko Uljas), sekä festivaalijohtaja Leevi Räsänen

Koskenrannan Taidepolku ja KoskiGalleria

Koskenrannan Taidepolku johdattaa KoskiGalleriaan tänäkin kesänä KoskiGallerian suosittu kesänäyttely saa jatkoa: 1.7. avautuvan näyttelyssä on esillä aarteita kaappien kätköistä. Ihastelemaan pääsee kattauksia ja taidetekstiilejä eri vuosikymmeniltä. Mukaan on kutsuttu enonkoskelaisia järjestöjä ja toimijoita. Näyttely on avoinna ke-su klo 12-18 heinäkuun loppuun asti. Näyttelyn lomassa voit poiketa nauttimaan suolaisia ja makeita vohveleita tai muita herkkuja. KoskiGalleria toimii Vanhan Terveystalon tiloissa, osoitteessa Kirkkotie 4.

Kahtena edellisenä vuonna toteutettu Taidepolku kehittyy edelleen. Koskenrannan kävelytien varteen tuotetaan lisää maataideteoksia, joissa hyödynnetään mm. kierrätysmateriaaleja. Taidepolulle on kutsuttu 1-2 käsityöläistä/taiteilijaa työstämään omia töitään. Aiemmista kesistä poiketen kesällä 2022 tuotetaan luontoarvoja kunnioittaen myös pysyvämpiä teoksia, mitä on kuntalaisten taholta toivottu. Taidepolku muotoutuu heinäkuun aikana.

Elokuussa 6.8. pääsemme kuulemaan Muinaissouduissa musiikkiesityksen Koloveden jylhiin maisemiin Ukonvuoren juurelle soudettuamme sinne kirkkoveneillä. Konsertin jälkeen on nokipannukahvit ja makkaranpaistoa Kirkkorannassa muinaistulien loimutessa rannassa. Lähtö klo 17 Ihamaniemestä, os. Kirkkoranta 200. Mukaan voi tulla myös omalla kanootilla. Tapahtuman hinta on 40 €, sisältäen soudun, musiikkiesityksen sekä kahvitarjoilun ja makkaranpaiston. Tapahtumaan ilmoittaudutaan etukäteen: info@vehra.fi.

Psst!

Haaste: Koko kylä kutoo
Osallistu Enonkosken kyläraitin elävöittämiseen ja 140-vuotiaan kunnan juhlistamiseen yhdessä koko kylän kanssa. Kudo, neulo tai virkkaa vähintään noin 10 cm x 10 cm:n kokoinen työ haluamastasi langasta. Työ voi olla esim. isoäidin neliöitä, pitsiliina tai ihan jotain muuta, vain mielikuvitus on rajanasi.

Lankoina voit mainiosti käyttää niitä nurkissa pyöriviä jämälankoja, joille et ole vielä keksinyt käyttöä. Tuo työsi viimeistään juhannukseen mennessä Kodinhelmeen sen palveluaikoina. Kulttuuriosuuskunta Vehrä kokoaa töistä yhteisen teoksen, joka kiinnitetään keskustan sillan metallikaiteisiin.
Katsotaan, millaisen teoksen saamme yhdessä aikaiseksi 140-vuotiaan Enonkosken kunniaksi.

Lisätietoja voit kysyä: Katja Kuuramaa 050 377 8338 tai
Kiti Häkkinen 040 510 5701
info@vehra.fi

Tervetuloa heinä-elokuun tapahtumiin, toivottaa Kulttuuriosuuskunta Vehrä

Luottamushenkilöt ennen ja nyt

Anja Kuuramaa

MIKSI LÄHDIT LUOTTAMUSHENKILÖKSI ?

Muutin Enonkoskelle 1972 joulukuun puolessa välissä. Meitä houkuteltiin tänne, koska täällä vuodesta 1968 lähtien ei ollut terveydenhoitajaa lainkaan, kätilö kuitenkin. Valmistuin keväällä -72 terveydenhoitajaksi Porista ja ehdin olla Uukuniemellä vain 4,5 kuukautta jonne muutimme Helsingistä. Houkuttelu johtui osin siitä, että mieheni oli täältä kotoisin ja terveydenhoitajista oli kova pula. Uusi terveydenhoitolaki tuli voimaan 1973, jolloin siirryin Enonkosken kunnan työntekijästä Kaakkois-Savon terveyskeskuksen työntekijäksi. Siihen aikaan oli voimassa kuntalaki, jonka mukaan kunnan sosiaalilautakunnassa tuli olla terveydenhoitoalan edustaja. Enonkosken sosiaalilautakunnassa terveydenhoitoalaa edusti diakonissa, joka oli muuttamassa täältä pois, joten minut velvoitettiin tehtävään jo vuoden -73 alkupuolella. Tehtävä ei ollut minulle vaikea, sillä erikoistuessani terveydenhoitajaksi Porissa, meillä yhtenä tentittävänä aineena oli kunnallispolitiikka. Aine oli minusta mielenkiintoinen ja antoi valmiudet toimia.. Opettajani sanoi alkajaisiksi, että teidän pitää tietää, miten kuntaa johdetaan, kun menette sinne työhön. Se oli viisas neuvo.

Syksyllä -72 oli kuntavaalit ja uudet luottamushenkilöt aloittivat tehtävänsä -73 alusta ja minä myös vähän myöhemmin. Pian on kulunut 50 vuotta, kun muutin Enonkoskelle ja kevät talvella tulee täyteen 50 vuotta luottamustehtävissä. Toimin vielä Savonlinnan seudun Työterveyshuollon hallituksessa. Seuraavat kuntavaalit olivat 1976 ja, minua pyydettiin SDP:n ehdokkaaksi. Mietin kolmisen kuukautta ryhdynkö vai en. Tuntien poliittisen ajattelun, mietin voinko käydä ehdokkaaksi työni takia. Päätin vihdoin ryhtyä ja samalla ilmoitin, että teen päätökseni oman tunnon mukaan en kenenkään painostuksesta, niin kuin tein sosiaalilautakunnassakin, jossa myös jatkoin.

Sydäntäni lähellä ovat aina olleet lapset ja ikäihmiset ja heidän puolestaan haluan tarvittaessa toimia vieläkin, jos pystyn. Samalla päätin myös, että luottamustehtävät eivät saa vaikuttaa, miten työni teen. Kuntalaiset ilmeisesti ovat sen huomioineet, kun valitsivat minut kerta toisensa jälkeen jopa ääniharavanakin valtuustoon. Yhdeksän valtuustokautta on takana, seitsemännen jälkeen en käynyt ehdokkaaksi, hoitelin vain toisen kauden vanhusneuvoston puheenjohtajuutta. Sen jälkeen minua pyydettiin taas ehdokkaaksi ja olin vielä kaksi kautta remmissä. En ole koskaan pyrkinyt mihinkään enkä liioin tehnyt vaalityötä. Kiitollinen olen minua äänestäneille ja tukeneille. Mielelläni olen pyrkinyt tehtäväni suorittamaan niin hyvin kuin pystyin. Aitini aikoinaan neuvoi, että minkä teet, tee se hyvin.

MIKÄ OLLUT ANTOISINTA JA MIKÄ VAIKEINTA ?

Antoisaa on ollut kuunnella kuntalaisten toiveita, tutustua heidän tarpeisiinsa, tehdä aloitteita ja yrittää tehdä päätöksiä asioiden parantamiseksi. Hyvää mieltä on tuonut todeta esille tuomien asioiden toteutuminen. Aina se ei todellakaan ollut helppoa ja kaikki konstit saimme käyttää ja monta kertaa aloitteita tehdä, ennen kuin se toteutui. Esimerkkinä voin mainita arava-asuntojen rakentamisen aloittamisen meillä. Ikä-ihmisten asunto-olot olivat huonot eikä asuntoja ollut. Vähemmistön on vaikea saada esitystään läpi hyvääkin, jos enemmistö on toista mieltä. Antoisaa minulle oli tutustua ihmisiin työni ja eritoten vapaaehtoistoiminnan kautta, jota olen tehnyt täällä niin kauan kuin olen ollut. Heti kohta minua pyydettiin Pelastakaa Lapset ry:n hallitukseen ja sitä kautta opin tuntemaan lasten tarpeita ja toimimaan luottamustehtävässä lasten ja perheiden avuksi. Antoisaa oli huomata, miten jotkut fiksut päättäjät olivat ottaneet asioistaa selvää ennen kokousta esityslistan lisäksi. Heiltä oppi myös paljon ja yhteistyö sujui hyvin.

Vaikeinta oli saada nuorena naisena ajatuksiaan läpi. Naisia yleensäkin oli erittäin vähän päättäjissä eikä heitä valittu ykkös tehtäviin äänimäärästä huolimatta. Olen edelleenkin sitä mieltä, että naisilla on erilainen näkökanta asioihin kuin miehillä, sillä heillä on kodin ja lasten hoitamisen kautta tietämys, kokemus ja tarpeet vahvuutena päättämisessä. Tasa-arvo päättäjien valinnassa on nykyään todella hyvä asia. Naisten pitää asemaansa myös käydä ehdolle ja tuoda mielipiteensä julki.

Tiedän toki pitkää työtyöpäivää tehneenä, neljän lapsen äitinä ja monessa vapaaehtoistyössä olleena, ettei se helppoa ole, mutta kun näkee sen tärkeänä ja haluaa tehdä, se onnistuu. Yöllä esityslistat piti lukea ja lapsia ottaa vapaaehtoistyöhön mukaan. Vaikeinta minusta oli, kun politikoitiin, ettei hyvä esitys tullut päätetyksi. Mielestäni kunnan päätöksissä ei tarvitse politikoida, kun muistetaan, että tehdään päätöksiä kuntalaisten ja kunnan kehityksen hyväksi ja maakunta ja kuntayhtymien päätöksissä koko alueen ja sen asukkaiden hyväksi.

MINKÄ OHJEEN ANTAISIT UUSILLE LUOTTAMUSHENKILÖILLE ?

Lue ja tutustu kunta- ja hallintolakiin, kaikkiin tarvittaviin lakeihin sekä kaikkiin kunnan voimassaoleviin sääntöihin ja ohjeisiin. Osallistu koulutuksiin. Lue esityslistat ja ota selvää asioista. Kuuntele kuntalaisia. Osallistu vapaaehtoistoimintaan. Siellä opit paljon. Muista, että teet päätöksiä KAIKKIEN kuntalaisten ja kunnan hyväksi.

Sinulla on valtaa, mutta vielä enempi vastuuta.

ELI: MITÄ TEET, TEE SE HYVIN !

Sanna Ratia

MIKSI LÄHDIT LUOTTAMUSHENKILÖKSI ?

Halusin olla vaikuttamassa meitä kaikkia koskevien päätösten tekemisessä.

MIKÄ OLLUT ANTOISINTA JA MIKÄ VAIKEINTA ?

Hyvät keskustelut asioiden/päätösten taustoista. Kokonaisvaltaisemman kuvan saaminen päätösten teon taustoista ja niihin vaikuttavista asioista.

Päätöksen teko perustuu enemmistön näkemykseen, mikä on demokratian perusta! Vaikeinta on huomata, että päätöksentekoon vaikuttavat muut kuin käsiteltävänä oleva asia.

MITÄ ODOTUKSIA SINULLA ON KUNTAPOLIITIIKASTA?

Pidetään kunnan ja kuntalaisten yhteistyöllä huolta, että Liikuttavan Onnellinen Enonkoski pysyy vireänä ja turvallisena paikkana asua!

kuvaaja: Titta Kyllönen

Kirjoituskilpailun satoa

Enonkosken kunta julkisti maaliskuussa juhlavuoden kunniaksi kirjoituskilpailun, jonka aiheena oli ”Enonkoski elää!”. Kirjoituskilpailuun oli mahdollista osallistua fiktiivisellä tekstillä. Kilpailuun tuli kaikkiaan seitsemän kirjoitusta, josta juhlatoimikunnan raati valitsi voittajaksi Maria Loikkasen tekstin ”Tyttö ja Tähti”, joka julkaistaan tässä lehdessä. Kirjoituskilpailun voittaja saa 300 euron palkinnon. Toiseksi kilpailussa tuli Heli-Maarit Makkosen teksti ”Saunatonttu Sepi Simanalasta”, joka saa 200 euron palkinnon ja kolmanneksi Sonja Tynkkynen kirjoituksellaan ”Enonkoski elää! – Kulkiessani polkua pitkin”, joka palkitaan 100 euron palkinnolla. Toisen ja kolmannen sijan tekstit julkaistaan juhlalehden numerossa 3, joka julkaistaan elo-syyskuussa 2022. Juhlatoimikunta kiittää kaikkia kilpailuun osallistuneita!

Tyttö ja Tähti

Olipa kerran Talvikki, joka asui pienellä maatilalla, ison veden rannalla, eräässä maalaispitäjässä. Pitäjän keskellä oli kirkonkylä, jonka halkaisi kahden vesistön välissä juokseva koski. Pitäjässä asui väkeä monenmoista, jokaiselle tuulensuunnalle omanlaista. Talvikki asui isänsä kanssa, joka oli käsintekijä. Talvikki halusi isona olla kuten isänsä. Valmistaa puusta kaikenlaista. Paras paikka siihen Talvikin mielestä oli puuliiteri. Siellä isäkin malttoi hetken pysähtyä ja Talvikkia opettaa.

Isän vahva käsi painoi puunpalan Talvikin käteen. Sitten isä otti Talvikin käden omansa sisään ja omalla kädellään tytön kädestä kiinni pitäen näytti miten pitää puuta polvea vasten. Vasta sen jälkeen isä antoi Talvikille pienen puukon toiseen käteen. Piti taas kiinni omalla kädellään, ja opasti otteen. "Siitä painat. Pitkiä vetoja. Sormista poispäin."

Varovasti Talvikki painoi, yritti ymmärtää mitä isä tarkoitti. Puu imaisi puukon terän kun hän painoi. "Ota kevyellä kädellä, pehmeitä vetoja", kuului isän ääni jostakin kauempaa. Puuliiterissä oli kuuma, kärpäset pyörivät ympärillä. Hiukset karkasivat letiltä kiehkuroiksi kasvoille. Talvikki veti puukkoa takaisin ja yritti uudelleen. Pehmeästi, kevyesti. Terä hipaisi puuta ja siitä irtosi pieni lastu. "Sillä tavalla, kevyellä kädellä ja pehmeitä vetoja", isän ääni jatkoi. Talvikki nyökkäsi ja yritti uudelleen. Kyyhötti hakkuupöllin päällä puunpalaa katsellen. Valo siivilöityi liiterin seinien raosta ja teki hänestä varjon seinälle. Kun puukko kosketti puuta uudelleen, tällä kertaa siitä irtosi pitkä ohut siivu. Isä ilmestyi hänen viereensä, hipaisi kättä. Hymy soi isän huulilla ja kipinöinä silmissä. "Miun tyttö se vuolee omalla puukolla, kahoppas veitikkaa!". Nauru karkasi Talvikin huulilta liiteriin tanssimaan.

Illalla nukutti ihan mahdottomasti. Kädessä tuntui painallus, se kun isä painoi puunpalan kämmenelle. Talvikki kävi iltapesulla, harjasi hampaat, toivotti hyvää yötä, ja kömpi vinttiin omaan sänkyyn. Vintin ikkunasta näkyi täysikuu. Talvikki katseli hopeaisena hohtavaa taivaan silmää hetken aikaa, ennen kuin silmät painuivat kiinni. Sormissa kihelmöi. Ulkoa kuului tiptiptaptap, räystäältä tippuvan veden tarina.

Talvikki havahtui virkeänä. Vintti väreili hopeaisena. Tuntui että kuu ulottuu maahan saakka. Hassua miten kaikki olikin niin kirkasta. Uteliaana Talvikki kurkisti ikkunasta. Olikohan ulkona hopeainen maa? Hän nojasi ikkunaan ja katsoi kirkasta hämärää. Kuu valaisi keväisen maan, lumen lämpäreitä vielä siellä täällä. Pian tulisi kesä. Talvikin ajatus riensi tulevaan lomaan. Pääsisi uimaan ja metsään retkelle! Pian saisi poimia ensimmäiset leskenlehdet, sitten valkovuokot ja hetken päästä kielot.

Jokin liikkui pihamaalla. Liike havahdutti Talvikin mietteistään. Kuka kumma siellä, eikös nyt ollut yö? Nenä painui ikkunaan ja lasi huurustui kun Talvikki yritti tiirailla. Tuskastuneena tyttö totesi, että eihän ikkunasta nähnyt enää muuta kuin huurua. Varovasti hän alkoi avata ikkunaa. Sitten muisti että maa oli vielä kylmä. Tossut seisoivat vintin rappujen luona, Talvikki kipaisi ne nopeasti jalkoihinsa. Yöpuvun helma hulmusi kun hän juoksi ikkunalle. Se aukesi hiljaa. Tikapuut ikkunan alla tuntuivat kylmiltä. Talvikki veti ikkunan raolleen, laittoi pienen puunpalan väliin. Se pysyi tiukasti paikoillaan.

Maasta nousi kylmän tuntu, mutta se unohtui. Talvikki seisoi tikapuiden vieressä ja tuijotti suu raollaan liiterin suuntaan. Sieltä hohti valoa. Varovasti hän lähti askeltamaan pihan poikki liiteriä kohti. Märkä maa litskui lempeästi mutta ei upottanut. Kuun hopeinen valo kääri pihamaan syliinsä. Hiljaisuus oli yön tumman sylin hiljaisuutta, oikeanlaista. Liiterissä hohti edelleen valo.

Liiterin ovi oli raollaan. Talvikki seisoi oven vieressä. Yhtäkkiä tuntui siltä, että hän oli väärässä paikassa. Että nyt pitäisi olla peiton alla, omassa vuoteessa. Ovi narahti ja Talvikki säpsähti. Jotakin pehmeää pyörähti hänen nilkoissaan. Vaimea naukaisu ja kurahdus paljasti tulijan. Ukko-Morri! Kissaisäntä oli öisellä retkellään! Kolli puski Talvikkia nilkkaan, ja jatkoi sitten matkaansa häntä pystyssä. Tärkeän näköisenä. Talvikkia nauratti. Kissa liiterissä!

Tyttö ja Tähti

Talvikki nosti katseensa ja näki että liiterissä paistoi edelleen valo. Varovasti hän aukaisi liiterin oven. Siinä oli hakkuupölli, sama jolla hän oli istunut vuolemassa. Siinä istui tyttö, liiteriä katsellen, toinen käsi polvellaan ja toisella leukaansa nojaten. Talvikki tuijotti tyttöä hämmästyneenä. Ulkona loisti yön hopea, ja liiterissä sisällä, siellä oli toisenlainen valo. Se oli kuin, kuin... Talvikki katseli hämmentyneenä ympärilleen ja sitten hänen katseensa palasi pöllillä istuvaan tyttöön.

"Sinä loistat valoa", Talvikki sanoi. Tyttö käänsi päätään ja katsoi Talvikkia. Kun hän hymyili, liiterissä tuli valoisampaa. "Minä olen Tähti. Tähdet loistavat valoa", tyttö sanoi ja nauroi. Nauru sytytti pienet kipinät jotka tanssivat pitkin liiteriä, tekivät varjoisista nurkista valoisia. Korkeat puupinot tulivat näkyviin, isän työkalut, ja papan vanhat, joista osa oli jo vähän rikki. Puun tuoksu leijaili ilmassa. Puupöly sekoittui tanssiviin kipinöihin.

"Minä en ole koskaan tavannut Tähteä", Talvikki sanoi, tuijottaen tyttöä edelleen. "Minä en tiedä Tähdistä mitään. Luulin että ne asuvat taivaalla, niin koulussa kerrottiin. Opettaja kertoi." Tähti nauroi taas, ja kipinät tanssivat sen naurun tahdissa. "Minä en tiedä mikä on koulu. Näin täällä valoa ja tulin etsimään sitä. Se oli niin lämmin ja kutsuva. Olen ehkä vähän eksyksissä. Tarvitsen valoa että pääsen takaisin kotiin", tyttö sanoi.

"Valoa?", mietti Talvikki. Hän muisti päiväaskareen liiterissä isän kanssa, ja hyvän olon joka siitä jäi. Isän hymyn ja ilon kipinät silmissä. Talvikki kertoi Tähdelle isästä ja siitä miltä yhdessä tekeminen tuntui. Tähti istui edelleen pöllillä ja kuunteli hiljaa, hymyillen. "Se oli siis sinun ja isäsi yhteinen valo, yhteinen ilo. Katso!"

Tähti ojensi kätensä, laittoi sormensa haralleen. Talvikin katse seurasi hänen sormiaan. Niiden päissä loisti valo, johon alkoi leijailla ohuita pieniä kiehkuroita, ikään kuin lastuja. Tähden käsi pysyi paikallaan liikahtamatta kunnes sormenpäissä oli monta valokiehkuraa. Sitten Tähti laski kätensä rinnalleen, sydämen kohdalle. Siihen syttyi kirkas valo. Toista kättään apuna käyttäen Tähti muovaili valoa hetkisen, näpräsi sormillaan. Talvikki yritti kurkkia mutta ei nähnyt, niin kirkas oli loiste. Tähti jatkoi vielä hetkisen, sitten lopetti ja tutkaili aikaansaannostaan. Nyökäten tyytyväisenä hän suipisti huuliaan ja puhalsi käsiinsä. Kipinäsuihku lensi ilmaan. Taas Tähti nauroi, iloisesti.

"Kas tässä! Tässä on sinun ja isäsi valo ja ilo!" Tähti ojensi kätensä Talvikille. Tämä tuijotti suu auki Tähden kädessä olevaa esinettä. Tähti nousi seisomaan ja asettui aivan Talvikin eteen. Nyt Talvikki näki kunnolla. Tähden kädessä oli pieni ja hennon näköinen kaulakoru, josta roikkui pieni riipus. Koru säteili valoa. Varovasti Tähti kosketti Talvikin poskea, siirsi hänen hiuksiaan sivuun ja laittoi korun Talvikin kaulaan. Se tuntui lämpimältä. Talvikki kosketti riipusta sormellaan, joka väläytti hänelle valoa.

"Sinä kehräsit meidän valomme koruksi!", Talvikki huudahti hämmästyneenä, katsellen Tähteä silmiin. Niissä pyörteili, ikään kuin siellä olisi asunut tuhansia tähdenlentoja. "Sinä olet käsintekijä! Minäkin haluan tulla sellaiseksi!" Talvikki tunsi kuinka kyynel vierähti silmäkulmasta. Tähti kosketti hänen poskeaan ja tavoitti silla alasvierivän yksinäisen kyyneleen. Yhdessä tytöt katselivat kun kyynel laskeutui Tähden kämmenelle.

"Saanko tämän sinusta muistoksi?", kysyi Tähti totisena, lupaa pyytäen, Talvikkia katsoen. "Saat!", sanoi Talvikki. "Tietenkin saat!" Tähti nyökkäsi, hymyili, ja puhalsi kämmenelleen. Kyynel lakkasi vierimästä ja muuttui pieneksi kristalliksi. Tähti puhalsi siihen, ja kristalli lennähti hänen hiuksiinsa. Vasta nyt Talvikki huomasi, että Tähdellä oli kullankeltaiset hiukset, jotka hohtivat. Siellä oli muitakin kristalleja.

"Oletko sinä kerännyt tämän maailman kyyneliä?", kysyi Talvikki. "Olen", vastasi Tähti. "Käyn täällä, öisin, vierailuilla. Tämä on niin kummallinen paikka. Varsinkin te ihmiset. On niin paljon valoa, iloa, toivoa ja lämpöä, jota te ikään kuin yritätte piilottaa. Yöllä se pääsee esille kun uneksitte. Päivällä kun aurinko paistaa, teillä on kuin kuori, jonka alle suojaudutte. En ymmärrä. Mietin että miten hassuja olettekaan. Yöllä teidät voi tavoittaa, mutta päivällä te olette jossakin kaukana. Eivät kaikki, mutta jotkut. Muutkin sisareni käyvät täällä, tässä maailmassa. Jotkut heistä jäävät tänne kiinni ja unohtavat että olivat tähtiä. Tähti-Äiti sanoo meille että ei saa unohtaa, muuten eksymme emmekä pääse takaisin kotiin. Minä olen ehkä vähän eksyksissä."

Talvikki kuunteli Tähden tarinaa ihmeissään. Hänestä tuntui että hän ymmärsi Tähden puhetta paljon paremmin kuin monien ihmisten puhetta. Joskus hän tunsi olonsa niin kovin kummalliseksi muiden ihmisten kanssa. Erilaiseksi ja oudoksi. Siksi oli hyvä tehdä asioita käsillä. Se antoi tunteen siitä, että hänkin osasi jotakin hyödyllistä. Yhdessä muiden kanssa.

"Mitä sinä tarvitset päästäksesi takaisin kotiin?", Talvikki kysyi.

"Minä tarvitsen toivoa. Sitä, että joku uskaltaa toivoa. Sitä tulin täältä hakemaan", Tähti sanoi, ja kosketti Talvikin kaulalla olevaa korua sormellaan hipaisten. Nauru välkkyi hänen silmissään. "Toivoa, iloa, naurua ja leikkiä, niistä aineksista Tähdet on tehty!" Tähden nauru helähti tiu'un lailla, ja taas liiterissä tuli valoisampaa.

Tyttö ja Tähti

Talvikki huomasi nauravansa myös. Hän ojensi kätensä kohti Tähteä, ja varovaisesti kosketti tämän poskea, sitten hiuksia, epäröiden. "Ajattelin että sinä olisit kuuma ja että polttaisin sormeni", Talvikki sanoi, nolostellen. "Sinä vaikutat niin tuliselta." Tähden nauru helähti taas, ja Talvikki yhtyi siihen. Tähti kosketti Talvikin kättä, sitten tarttui siihen omallaan. Hänen sormensa tuntuivat lämpimiltä Talvikin sormissa. "En minä sinua polta. Oikea toivo ei koskaan polta ketään eikä mitään, vaan se luo lisää toivoa." Jälleen Tähti kosketti Talvikin korua.

"Minä näytän sinulle puutarhani. Kuun valossa! Sieltä sinä voit lentää kotiin", Talvikki sanoi päättäväisesti. Hän otti Tähteä kädestä kiinni ja yhdessä tytöt lähtivät liiteristä, astelivat yli öisen pihamaan kohti puutarhaa. Lumen lämpäreet siellä täällä valaisivat hopeaista maisemaa. Paljas maa kiilteli tummana. Puutarha oli vielä unessa, mutta lähestyvän kesän tulon saattoi jo aistia hedelmäpuista.

Tähti silmäili ympärilleen uteliaana. "Me asumme tähtitarhoissa. Siellä hoivaillaan tähtisiemeniä, joista kasvaa tähtilapsia kuten minä. Te ihmiset hoivailette puutarhoja. Ehkä emme sittenkään ole niin kovin erilaisia. Te olette maan lapsia ja me olemme taivaan lapsia." Tähden hampaat kimmelsivät kuun valossa ja puutarha soi, kun hänen naurunsa vaelsi sävelinä hopeisessa yössä. Talvikki tunsi kuinka koru sykki hänen rinnallaan.

"Minä luulen", Talvikki sanoi varovaisesti, ja oli sitten hetken hiljaa. Tähti katsoi häntä, seisoi hiljaa öisessä puutarhassa, sädehtien. "Minä luulen", Talvikki aloitti uudestaan. "Että jos sinä ja sisaruksesi vielä etsitte ihmisiä, jotka eivät pue suojakuoria ylleen päivisin, saattaisitte löytää heitä puistoista ja puutarhoista." Talvikki oli hetken hiljaa, ja jatkoi sitten. "Äitini lensi tähtenä taivaalle kun olin hyvin pieni. En muista häntä kunnolla. Mutta muistan tämän puutarhan, ja lämmön jota hän täällä säteili. Kuten sinä. Muistan laulun ja naurun. Täällä. Toivon, että sinä ja sisaresi voisitte löytää heidän kaltaisiaan." Talvikki katsoi Tähteä ujosti.

Tähti hymyili, sitten tarttui Talvikkia käsistä, suukottaen häntä poskelle. Sitten Tähti alkoi väristä, täristä ja loistaa. Talvikki piti käsiään Tähden käsissä ja tunsi kuinka tämä alkoi sulaa, muuttua sulavaksi lämmöksi. Sitten Tähti ikään kuin muuttui sumuksi, joka syöksähti ylöspäin, öiselle taivaalle. Tähdenlennon lailla.

Talvikki havahtui vuoteessaan. Alakerrasta kuului isän iloinen ääni, laulu ja hyräily. Kolinaa. Ruuan tuoksu hiveli Talvikin nenää. Isä laittoi aamupalaa, hän oivalsi. Sitten hän muisti. "Olipa merkillinen uni! Kiipesin ikkunasta ulos, kun näin liiterissä valon. Keskellä yötä. Ja siellä oli Tähti!" Talvikki käännähti vuoteessaan ja näki ikkunan joka oli kiinni. Tossut seisoivat portaiden vieressä, mihin hän oli ne illalla jättänyt. "Olipa merkillinen uni!" Talvikki nousi istumaan vuoteessaan, ja tunsi jotakin lämmintä rinnallaan. Hän kosketti sitä kädellään, ja valon välähdys osui hänen silmiinsä. Siinä oli koru, jonka Tähti oli hänelle tehnyt.

"Minun ja isän valo ja ilo", Talvikki kuiskasi ja hymyili. Hän nousi vuoteesta ja laskeutui vintin portaita alas. Isän hahmo vilahti keittiössä, aamun auringossa. Talvikki hiipi isän viereen. "Huomenta tyssi, sie oot heränny. Nukuttikos hyvin?", isä myhäili, ja hipaisi Talvikkia poskelle. Talvikki nyökkäsi ja istui pöytään. Isä laittoi lautaselle kananmunaa ja leipää. Sitten hän huomasi Talvikin korun. "Kah, onpas hieno, semmoisen oot osannut tehdä". Isä katseli korua, näytti mietteliäältä. "Äitis se oli taitava tekijä, tykkäsi tehdä kaikenlaista. Oli niin näppärät ja taipuisat sormet. Korujakin silloin tällöin laitteli." Isän katse kääntyi pöydällä olevalle lautaselle. Hän näytti surulliselta.

Talvikki kuunteli hiljaa, sitten nousi ja meni isän viereen seisomaan. Hipaisi isän kättä. "Isä, miekin haluan olla taitava. Opettelen, ja jonain päivänä sitten osaan." Auringonsäde hiipi ikkunasta Talvikin kaulalla olevaan koruun ja heijastui siitä isän kasvoihin. Isä katsoi Talvikkia. Hymy tanssi taas hänen silmissään. "Miun pieni Tähti-tyttö", isä sanoi ja hipaisi taas Talvikkia poskelle. "Siusta tullee vielä taitava tekijä, mitä ikinä teetkin. Äitis tyttö oot."

Talvikki nauroi ja meni takaisin omalle paikalleen, jatkaen syömistä. Koru tuntui lämpimältä hänen rinnallaan. Tänään hän vuolisi oikeat lastut, kunnolliset lastut, ja tekisi kiehisen, ainakin yrittäisi. Tekisi toisenkin. Sitten hän opettelisi vuolemaan puusta hahmon. Etsimään muodon, joka puun sisällä asui. Hyräillen Talvikki söi, ajatuksissaan sommitellen mistä aloittaisi.

Auringonsäde hiipi taas Talvikin kaulalla olevaan koruun ja heijasti pöydälle pienen sateenkaaren. Talvikki hymyili, ja ajatteli unensa Tähti-tyttöä. "Toivon että pääsit onnellisesti kotiin", hän kuiskasi itsekseen. Koru välkähti, kuin vastauksena Talvikin kuiskaukseen.

Kylägallup

Kysyimme kuntalaisilta, mitä odotat kesältä 2022

Iivari Kylliäinen, 3 v
Mie ootan, että pääsee leikkipuistoihin leikkimään ja vaarin mökille uimaan. Ja miun omia synttäreitä ootan

Aino Lyytinen 14 v Vera Tissari 14 v ja Nea Jyrkinen 14 v
Lämpöä ja uimista

Janne Kettunen, 41 v
Kesälomaa

Jantunen Aate ja Kaija, 84 v ja 78 v
Lämmintä kesää ja terveyttä

Beach volley kenttä

Enonkoski on tunnettu hyvistä liikuntamahdollisuuksistaan kesäisin. On mm. frisbeegolfrata, tenniskenttä, luontopolkuja, urheilukenttä, pari jalkapallokenttää, kuntoportaat, uimaranta, pururata, beach volley kenttä - jokaiselle löytyy jotakin siis.

Voiko Enonkosken Beach-volley kenttä sijaita enää yhtään paremmalla paikalla kuin se jo on - järvenrannalla, Toivonniemessä?

Kentällä pelit sujuvat loistavasti upeissa maisemissa ja mikäli nälkä yllättää kesken pelien, kentän läheisyydestä löytyy nuotiopaikka. Kentän läheisyydestä löytyvät myös matonpesupaikka sekä koirapuisto.

Osoite beach volley kentälle on Hyypiänniementie 16, 58175 Enonkoski.

Yhteinen tehdään yhdessä

Vieraskynä
Antti Rinkinen

Olen käynyt Enonkoskella mökillä 1960-luvun puolivälistä. Mökki ja myös Enonkoski ovat minulle tärkeät. Ei sinne muuten tulisi tultua vuosikymmenestä toiseen, vuosi vuodelta yhä enemmän. Enonkoskella on asukkailla noin 1 400. Tällä mittarilla Enonkoski on Suomen 309:stä kunnasta sijalla 282. Väkiluku on pieni, mutta mikään ei estä ajattelemista isosti. Onhan Enonkoskella suurtakin. Suuri osa kunnasta on Suomen suurimmassa saaressa, Säänginsalossa. Ja Enonkoskella on Vuoksen vesistön suurin saaressa oleva järvi, Ylä-Enonvesi – siihen luetaan myös Saarijärvi. Pinta-alaa järvellä on lähes 1 200 hehtaaria.

Isoa on myös historia. Kotkuinniemen kaivauksissa on löytynyt tuhansia vuosia vanhoja merkkejä ihmisen toiminnasta. Pitkästä historiasta kertovat myös kalliomaalaukset ja tervahautojen pohjat. Enonkoski on ollut ihmiselle hyvä paikka pitkään.
Isoa Enonkoskella on myös yhteisöllisyys. Olen usein laskenut Maitolaiturilla olevan samalla kertaa olevan pari prosenttia kunnan asukkaista. Kalamarkkinoilla käy parhaimmillaan lähemmäs 1 000 ihmistä.

Tämä on oikeasti suurta, yhteistä ja yhteisöllisyyttä. Sille on tarvetta, jota ihmiset kaipaavat. Yhteinen enonkoskelaisuus luodaan ihan arjessa, tavallisissa kohtaamisissa ja tapahtumissa.

Hymy on aika hyvä, helppo ja edullinen keino viihtyä itse ja auttaa muita viihtymään. Ja muutaman sanan vaihtaminen paitsi tuttujen, myös vähän oudompien kanssa.

Yhä useampi voi tehdä työtään muualla kuin perinteisissä työn tekemisen paikoissa. Tietoyhteyksien parantaminen – valokuituverkkojen rakentaminen ja 5G-verkon laajentaminen - on tärkeää, myös kunnan strategiassa ja kehittämisessä. Tiedon nopea liikkuminen luo tulevaisuuden edellytyksiä myös vapaa-ajan asukkaille.

Saunan kuistilla, järveä katsellen, kuikkia kuunnellen olen pohdiskellut, voisiko mökki-enonkoskelaisuus olla muutakin kuin puuhastelua mökillä, ruoan hakemista Salesta, muikkujen ostamista Kalamarkkinoilta, lounaan syömistä Maitolaiturilla. Ihan mielelläni maksaisin osan kuntaverostani toiselle kotikunnalleni. Olisikohan jonkinlainen vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden yhteinen valtuuskunta hyvä tapa tehdä yhteistyötä, hymyillen, entistä parempaa ja viihtyisämpää Enonkoskea yhdessä tehden?

Kuntalaisten ja vierailijoiden valokuvia Enonkoskelta

kuvaaja: Paula S. Asikainen

kuvaaja: Sari Mikkonen

kuvaaja: Hanna Justiina Wallenius

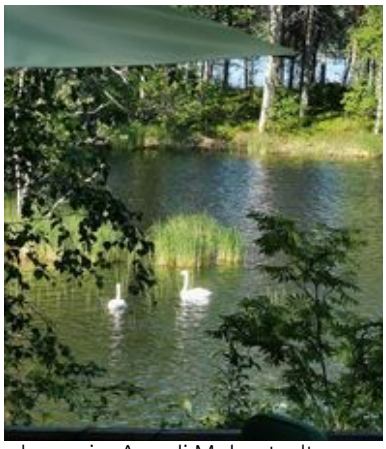
kuvaaja: Mirja Teppo

kuvaaja: Seija Nousiainen

kuvaaja: Juha Nousiainen

kuvaaja: Anneli Malmstedt

kuvaaja: Tuuli Suomela

kuvaaja: Tiina Saukkonen

kuvaaja: Jukka-Pekka Tikkanen

kuvaaja: Miina Pesonen

kuvaaja: Miro Kylliäinen

kuvaaja: Jaana Sairanen

Kuntalaisten ja vierailijoiden valokuvia Enonkoskelta

kuvaaja: Tiina Mattila

kuvaaja: Jere Hirvonen

kuvaaja: Minna Heiskanen

kuvaaja: Jaana Sairanen

kuvaaja: Visa Henrik Erkinpoika Redsven

kuvaaja: Mirja Teppo

kuvaaja: Niina Haverinen

kuvaaja: Minna Liukko

kuvaaja: Maria Pihlapuro

kuvaaja: Rebecca Iha Mahoton Lahtinen

kuvaaja: Pirjo Männynsalo

kuvaaja: Keijo Kemppinen

kuvaaja: Ella Östring

Potaattiniemen Uimaranta

Mennäänkö Pottikseen uimaan?

Kunnan ylläpitämä yleinen Potaattiniemen uimaranta. Tuttavallisemmin Pottis.

Lapsiystävällisellä hiekkapohjaisella uimarannalla voit viettää kesällä mukavia rantapäiviä.

Pottiksesta löytyy wc, pukukopit, pitkä laituri ja penkkipöytä, minkä äärellä voi nauttia eväät. Sen jälkeen onkin mukava jatkaa lekottelua rannalla. Rannan toisella laidalla on myös pienempi laituri.

Tule virkistäytymään Pottikseen!

Uimarannan löydät osoitteesta Niemikuja 58175 Enonkoski

Laiduntien leikkipuisto

Leikkimään leikkipuistoon!

Laiduntien leikkipuiston puitteet leikkijöille ovat upeat! Hyvin hoidetusta puistosta löytyvät liukumäki, hämähäkkikeinu, karuselli, kiikkuja, hiekkalaatikkoa, kiipeilijöille kiipeilytelinettä ja vaikka mitä muuta!

Leikkipuistosta löytyy myös pöytä, jonka ääressä retkieväät maistuvat varmasti. Sen jälkeen jaksaa taas temmeltää!

Leikkipuiston osoite on Laiduntie 6, 58175 Enonkoski

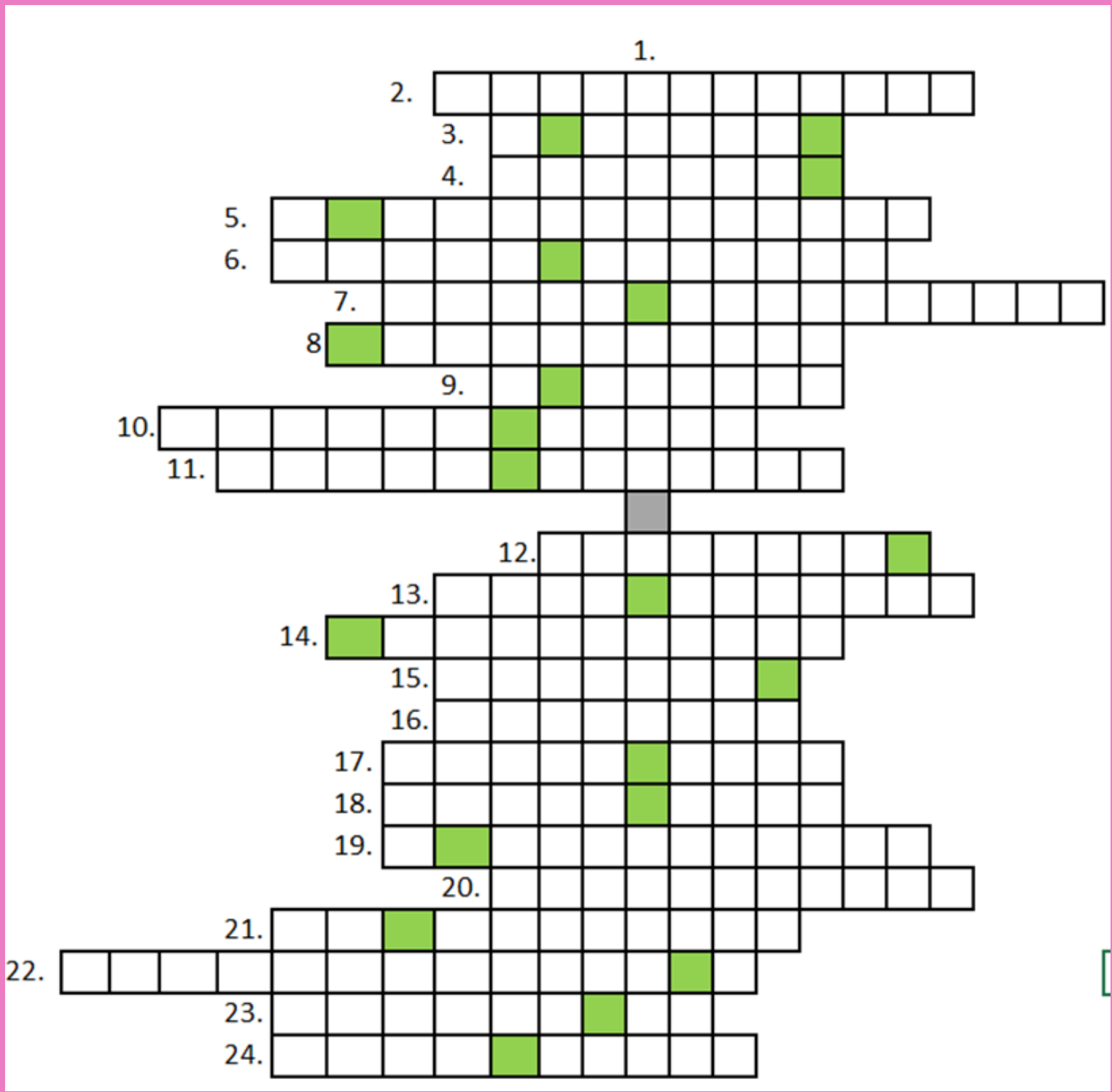

Puuhasivut

ENONKOSKI 140 VUOTTA-RISTIKKO

Tunnista valokuvista paikat ja täytä ristikko. Väritetyistä kirjainlaatikoista poimituista kirjaimista löytyy Enonkosken kunnan slogan, joka on

_____

Kuvaristikon vastaukset löytyvä tämän lehden lopusta.

Kuva no 1

Kuva no 2

Kuva no 3

Kuva no 4

Kuva no 5
(kuvaaja Erkki Pitkänen)

Kuva no 6

Kuva no 7

Kuva no 8

Kuva no 9

Kuva no 10

Kuva no 11

Kuva no 12

Kuva no 13

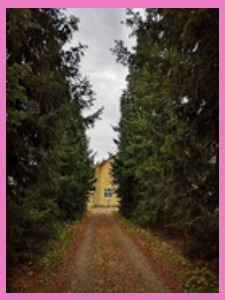
Kuva no 14

Kuva no 15

Kuva no 16

Kuva no 17

Kuva no 18

Kuva no 19

Kuva no 20

Kuva no 21

Puuhasivut

Kuva no 22

Kuva no 23

Kuva no 24

Ihamaniemen elämyskeskus

Keväiset terveiset 140 vuotiaalle Enonkoskelle täältä Ihamaniemestä! Olo Centre avasi ovensa maaliskuussa 2019 ensimmäisen remontin valmistuttua. Ensimmäiset residenssivieraat olivat taitelijoita, tutkijoita ja kirjoittajia mm. Yhdysvalloista, Japanista, Australiasta, Etelä-Koreasta, Ranskasta ja Saksasta. Kaikki vieraamme olivat kiinnostuneita paikallisesta luonnosta ja sen ympärille kietoutuneesta elämäntavasta. Residenssivieraat valmistelivat teatteriesityksiä, taidetta, tieteellistä tutkimusta, musiikkijulkaisuja ja kirjoitettiin Olossa muutama kirjakin. Sitten korona laittoi ovet säppiin ja piti keksiä jotain uutta. Onneksi kotimaan matkailijat löysivät keskuksen ja sana alkoi kiertämään.

"Pienen paikkakunnan tila ja aika luo mahdollisuuden aidoille ja pyyteettömille ihmiskohtaamisille. Palvelujen korkea laatu on osa alueen yhteisöllisyyden kokemusta. Minulle, joka tulen pääkaupunkiseudulta, kontrasti on selkeä." — Tuure

Muuttuvassa maailmassa täytyy olla muuntautumiskykyinen ja valmis löytämään uusia tapoja selviytyä. Nyt takana on toinen ja kolmaskin remontti, ja näiden myötä elämä ja työmme Ololla on pikkuhiljaa löytänyt omia uriaan. Parasta antia asiakaskohtaamisten lisäksi on kuitenkin ollut kokea alueen kotoisuus ja vieraanvaraisuus, sekä saada tulla tutuksi useiden eri alojen aikaansaavien tekijöiden kanssa.

"Minulla on tunne, että täällä olen juuri oikeassa paikassa. Enonkoski ja ympäröivä luonto puhuttelee minua. Rakastan luontoa, hiljaisuutta ja elämäntahtia. Täällä voi olla luonnossa yksin, mikä ei ole mahdollista Keski-Euroopassa." — Catarina

Nykyään Olon ovet ovat auki majoitusta etsiville läpi vuoden, ja vieraita löytääkin Ihamaniemeen mitä yllättävimmistä paikoista. Kauempaa Suomesta ja ulkomailta tulevat ihmiset ovat usein olleet lumoutuneita alueen kauneudesta ja monimuotoisesta luonnosta, ja Enonkoskella pysähtyneet ovat kehuneet esimerkiksi kuohuvan kosken ympäri kulkevaa kävelyreittiä sekä idyllistä tunnelmaa. Yhtä lailla Olon tiimi haluaa olla mukana tukemassa ja rakentamassa liikuttavan onnellista Enonkoskea.

"Mietimme paikkaa johon muuttaa Keski-Euroopassa asuvina. Vaihtoehtoina oli myös Sveitsi ja Portugali mutta Enonkoski vei pisimmän korren koska se oli meistä paras vaihtoehto. Löydän uusia paikkoja ja elämyksiä Enonkosken luonnosta jatkuvasti yhä neljän vuoden asumisen jälkeen" — Markus

Mikä Olo Centre on?
Paikka, jossa voit levätä, palautua ja löytää uudelleen mikä on tärkeää elämässä.
Majoituksen lisäksi Ololla on saatavilla mm.

- Ruokailuja: Aamiaiset, Päivälliset ja Illalliset sekä yöpyville vieraille että ravintola-asiakkaille
- Välinevuokrausta: mm. sähköfatbikeja, SUP-lautoja, kanootteja ja kajakkeja
- Rentouttavia kylpypaketteja
- Ainutlaatuisia Äänimatka-elämyksiä
- Opastettuja luontoretkiä
- Kokoustiloja päiväkäyttöön

Olo Centre on Catarina Brazãon ja Markus Pesosen vuosien yhteistyön lopputulos ja samalla jonkin uuden alkupiste. Keskus tarjoaa majoituspalvelun lisäksi kohtaamisia sekä kokonaisvaltaista ymmärrystä siitä, että jokaisen rentoutuminen tapahtuu omilla ehdoilla: Kannustamme vierailijoita käyttämään mielikuvitustaan ja heittäytymään luovuuden vietäväksi. Palautumisen ei kuulu olla suoritus eikä vakava asia, ja me Ololla haluamme tarjota sen mahdollistavat puitteet, missä asiakkaan on helppoa vain olla.

"Enonkosken kesä on upea. Sitä kiireettömyyden tuntua on mahdotonta esittää." — Sonja

Olon tiimi toivottaa Enonkoskelaisille hyvää kevättä!
Catarina, Markus, Sonja ja Tuure
+358401258992 | fi.olocentre.com
P.S. Sosiaalisen median puolella lisää arjestamme ja tulevista tapahtumista!
Facebook & Instagram @olocentre

Uusi yhdistys Enonkoskella

Vuosien mittaan Olo Centrellä on järjestetty muutamia erilaisia tapahtumia, joiden keskiössä on ollut yhdessä tekeminen, oppiminen ja yhteisöllisyys. Nyt meillä on ilo ilmoittaa, että vuoden alussa rekisteröity For the Sake of Being(s) ry tulee vakiinnuttamaan toimintaa Enonkoskella.

Meille yhdistyksen perustajajäsenille on tärkeää tehdä näkyväksi harvaan asutun alueen hyviä puolia sekä luoda tapahtumia, joissa voimme yhdessä nauttia ainutlaatuisen ympäristön ja yhteisöllisen toiminnan virkistävästä vaikutuksesta. Haja-asutus alueiden tulevaisuuden potentiaalista kertovat jo ilmiöt kuten etätyön mahdollistama monipaikkaisuus sekä citymaalaiset, toisin sanoen maaseudun rauhasta haaveilevat kaupunkilaiset.

Yksi mieleenpainuvimmista tapahtumista on ollut Ihamaniemen luontopolun avaaminen vuonna 2018. Kiersimme polun yhdessä paikallisten kanssa kuullen ja jakaen tarinoita läpi matkan. Toinen oli samana vuonna Olo Centren pihalla järjestetty talvirieha, joka keräsi yli 100 ihmistä yhteen pakkasasteista huolimatta. Aiemmissa keskusteluissa paikallisten kanssa meille oli jo piirtynyt käsitys Enonkosken yhteisön potentiaalista, mutta näiden tapahtumien myötä se konkretisoitui oman kokemuksemme kautta. Näistä inspiroituneena, sekä omasta tarpeestamme hyödyntää tapahtumatuottamistaitojamme, me Olon Catarina, Markus ja Sonja perustimme yhdistyksen, jonka kotipaikaksi merkittiin Enonkoski.

Catarina ja Markus ovat työskennelleet For the Sake of Being(s) nimen alla kansainvälisesti yli seitsemän vuoden ajan erilaisissa kehittämis- ja hyväntekeväisyysprojekteissa. Yhdistyksen nimi jätettiin aiempien töiden säilymisen ja jatkuvuuden vuoksi samaan muotoon, joka edelleen ilmentää toimintamme ydintä: Haluamme edistää ekologista, teknologista ja sosiokulttuurista kehitystä, järjestämällä tiloja keskustelulle, joka rakentaa siltoja eri toimijoiden välille. Paikallisten tapahtumien lisäksi For the Sake of Being(s) ry voikin toimia Enonkoskelle väylänä esimerkiksi kansainvälisten suhteiden solmimiselle.

Suomeksi nimi tarkoittaa “Olemisen vuoksi - Sen vuoksi, mikä on”, ja kaikessa yksinkertaisuudessaan se on yhdistyksen toiminnan selkein suuntaviitta. Ajattelemme, että jatkuva vuoropuhelu ja ymmärryksen lisääminen on tärkeintä, kun luodaan yhdessä kestävämpää tulevaisuutta.

Tulevat puutarhatyöpajat

Yhdistys järjestää touko-lokakuun aika sarjan avoimia työpajoja koskien puutarhan hoitoa, metsäruokataloutta ja ihmisen luontosuhteen vaalimista. Pääpaino työpajapäivissä on puutarhaosiossa: Käydään yhdessä läpi koko kasvatuskausi: Kasvualustujen rakennus, istutukset, lannoitus, hoito, sadonkorjuu, säilöntä ja talviteloille laitto. Puutarhatyöpajoissa vetäjänä toimii monelle jo tuttu kasvimaailman moniosaaja Jehki Potkonen.

For the Sake of Being(s) ry toivottaa kaikki tervetulleeksi tuleviin tapahtumiin ja tutustumaan yhdistyksen toimintaan. Tarkemmasta aikataulusta tiedotetaan myöhemmin.

Sonja, Catarina ja Markus
+358505764354

Erkki Redsven monessa mukana

Erkin kertomaa:

Ihamaniemi on edelleen siinä mielessä kiinnostava, että kaksi kaupunkia ja kolme maakuntaa sekä kaksi vesiväylää eli Pielisen reitti ja Kallaveden reitti muodostavat kokonaisuuden. Pitkällä askeleella voi käydä kolmessa maakunnassa ja kahdessa kaupungissa eli Savonlinnassa ja Varkaudessa.
Ihamaniemen kylä liitettiin 1800-luvun lopulla Enonkosken kuntaan, sitä ennen kylä kuului Rantasalmen pitäjään ennen Heinäveden perustamista ja sittemmin perustettuun Heinäveteen.

Alkuaikoina Ihmamaniemen kulkuyhteydet hoidettiin talvisin hevosella tai suksilla ja kesällä hevosella tai vesiteitse. Kylää kehitettiin ja sinne saatiin heti sodan jälkeen kauppa, jonne tavarat talvella hevosella ja kesällä laivalla Jouslahteen ja sieltä hevosella edelleen kaupalle. Erkki osallistui nuorena kauppatavaroiden hevoskuljetuksiin. Kesäaikana Orivesi -laivan reitti Joensuu, Pöytlahti, Hanhivirta, Matkolahti, Jouslahti ja Hyypiäniemi, jossa laiva yöpyi ja jatkoi aamulla kello 6.00 Savonlinnaan. Hyypiäniemeen keräännyttiin odottamaan laivan saapumista ja yleisö järjesti keskinäisiä kilpailuja, Jouslahdessa juoksukilpailu oli suosituin. Kun Ihmaniemeen ei vielä ollut tieyhteyttä, oli Orivesi -laivalla kesäaikana oivallista kuljettaa tavaroita ja matkustajia paikasta toiseen. Esimerkiksi Savonlinnassa saattoi käydä huonekalukaupassa ja sopia siellä vaikka hetekasängyn kaupoista ja pyytää kuljetuksen Orivesi -laivalla Kyvölle, hetekasänkyä voi kokeilla kotona, ellei sänky ollut käypänen, palautettiin se Orivesi -laivalla Savonlinnaan takaisin huonekalukauppan. Hyypiäniemi oli tärkeä paikka ja etenkin Hyypiäniemen meijeri, Orivesi -laivaan oli lastattu evakkojen lehmiä, jotka meijerin työntekijät lypsivät ja lehmät lastattiin takaisin laivaan odottamaan matkan jatkumista.

Ihamaniemeen ei vielä ollut tieyhteyttä eikä sähköjä. Valoa saatiin Hasak -merkkisellä lyhdyllä, jossa käytettiin valopetroolia. Pulkkisen-patentti oli kätevä, tyhjä mustepullo täytettiin valopetroolilla ja korkkiin tehtiin pieni reikä, jonka läpi laitettiin ohut lanka. Pulkkisen-patentti kesti 2-3 päivää ja tällä valolla luettiin ja tehtiin koululäksyt sekä askareita. Erkin kotona Lähesselänteellä isä nikkaroi rekiä tuvassa ja askaroi muitakin maatalon töissä tarvittavia tarvekaluja. Nikkaroinnissa syntyneet lastut lakaistiin ja korjattiin illalla pois, jotta päästiin järjestämään nukkumapaikkoja perheelle.

Vihdoin 1940-luvun puolessa välissä ryhdyttiin rakentamaan tieyhteyttä Ihamaniemeen ja samaan aikaa alkoi sähkölinjojen vetäminen. Ennen veden ylityksessä käytössä oli pieni kapulalossi, johon mahtui joko hevonen tai henkilöauto. Erkillä oli tärkeä tehtävä tieyhteyden rakentamisessa, hän toimi alussa laattapoikana ja myöhemmin vaaitsijana ja tässä työssä hän vastasi ns. työmaapunnituksesta, tiemestarina toimi Aalto. Alueella oli joitakin hyvin savisia kohtia, jotka tuli hoitaa kuntoon ettei jatkossa tulisi ongelmia. Mm. Pesolan pellon kohdalla oli pahin savikko, josta savi tuli ensin poistaa kokonaisuudessa ja sen jälkeen kohtaan ajettiin pehkuja, jotka oli saatu viljan puinnin jälkeen jääneistä viljan kuorista. Pehkut levitettiin tasaisesti alueelle ja päälle kuiva multa ja viimeksi sora. Ihamaniemen tie on viimeinen Suomessa tehty tie, joka on suurin osin toteutettu hevos- ja miestyövoimalla ainoastaan Hyvän salmen kohdalla käytettiin ns. pikku katepillaria. Kotipuolessa tehtyjen töiden jälkeen Erkki aloitti opinnot elintarvikekoulussa, jossa hän opiskeli viikot ja teki viikonloppuisin töitä Huhtamäen Hellaksella. Hellaksen päämestari oli saksalainen, Hellaksella ollessaan Erkin muistissa on vielä se tehtävä, jonka hän pystyi itsenäisesti ratkaisemaan, joulumyyntiin oli saatava erikoinen makeinen, tuloksena syntyi metsävadelman makuinen makeinen.

Erkki Redsvenin keskustelujen ja neuvottelujen pohjalta toteuttanut Marja Laitinen

Vuonna 1952 Erkki tuli Enonkosken Ihamaniemeen kesälomaa viettämään ja jonkun ajan kuluttua kesäloman tuuraaja Pentti Pennanen tuli kyselemään, että koskas tulet töihin takaisin. Erkki ei kuitenkaan palannut takaisin Hellakselle, vaan hän jäi pitämään kotitaloa Lähesselänteelle. Erkki ei jäänyt toimettomaksi ja hän asettui kunnallisvaaliehdokkaaksi SDP.n riveissä 1956 ja siitä alkoi Erkin 36 vuotta kestänyt valtuustokausi Enonkosken kunnan asukkaiden hyväksi. Enonkosken kaivoshankkeen seurauksena 1980-luvun lopulla kunnan asuntotuotanto käynnistyi ja vilkastui. Päätöksenteossa Erkki oli vahvasti mukana.

Enonhovin rakennus oli tuolloin vanhainkotina. Kunnassa suunniteltiin Enonhovin rakennuksen laajennusta, kunnanhallituksessa käsiteltiin asiaa ja todettiin, että laajennus tulee liian kalliiksi, no kunnanhallituksen puheenjohtaja oli sillä hetkellä vähän sairas eikä pystynyt hoitamaan tehtävää. Erkki hallituksen varapuheenjohtajana ryhtyi käsittelemään asiaa ja aluksi hän totesi, että Enonhovin laajennus tulee erittäin kalliiksi ja näin ollen on parempi, että asia jätetään pöydälle ja ryhdytään suunnittelemaan kokonaan uutta vanhainkotia. Läänin sosiaalitarkastaja Lassi Laitinen kävi ajamaan asiaa ja hän saapui Enonkoskelle neuvottelemaan, Enonhovin laajennus jäi sikseen ja ryhdyttiin suunnittelemaan ja toteuttamaan uutta vanhainkotia. Vanhainkotiasiassa Erkki oli voimakkaasti mukana.

Enonkosken kunnan liikuntatalon päätöksenteossa Erkki oli myös vahvasti mukana. Liikuntatalon hankkeessa oli mukana valtion rahoitusta, kunnanhallituksen kokouksessa todettiin, että rahoitukseen tarvittaisiin vielä yksi miljoona markkaa lisää. Erkki esitti Matti Loikkaselle, että lähdetäänkö Helsinkiin työvoimaministeriöön Seppo Puhakan puheille? Seppo Puhakka ilmoitti, että ei ole mahdollisuutta saada lisärahoitusta, koska loppuvuodesta kaikki rahat oli sidottu ja hän esitti, että jos valtiovarainministeri Erkki Liikaselta kysyttäisiin josko hän pystyisi myöntämään lisärahoitusta siinä tapauksessa Puhakkakin olisi valmis myöntämään miljoona markkaa lisärahoitusta. Yhdessä mentiin välittömästi Erkki Liikasen puheille. Liikanen ilmoitti, ettei tältä istumalta pysty sanomaan. Muutaman päivän kuluttua kuntaan tuli ilmoitus, että miljoona markkaa oli myönnetty. Liikuntatalo valmistui 1980-90 vaihteessa.
Liikuntatalon vihkiäisiin Erkki esitti, että kutsutaan Erkki Liikanen liikuntalon vihkiäisiin juhlapuhujaksi. Vihkiäistilaisuuden jälkeen mentiin ruokailemaan Erkki Redsven istui ministeriauton takapenkillä ja Erkki Liikanen käveli koululle ruokailemaan.

Erkki ehti 36 valtuustovuoden aikana olla mukana monissa Enonkosken kunnan tärkeissä päätöksissä ja myös Ihamaniemeä koskevissa asioissa. Erkki ei yksistään toiminut Enonkosken kunnanvaltuustossa, vaan hän on ollut voimakkaasti mukana Enonkoskella toimivissa yhdistyksissä.

Piirakkapaja!

Enonkosken Martat järjestävät 26.7.2022 klo 10.00-14.00 Enonkosken Seurakuntatalolla, Kirkkotie 2, karjalanpiirakoiden piirakkapajan. Tule leipomaan omat maistiaispiirakkasi Marttojen opastuksella. Vain tarvikekorvaus. Tervetuloa!

Kesätanssit!

Kellohameet heilumaan ja suunnaksi Ihamaniemi! Ihamaniemen Maamiesseura järjestää kesätanssit 28.7.22 klo 20.00 Ihamaniemen Talkootuvalla. Tanssin pyörteisiin johdattaa Metsälampi yhtye. Tervetuloa!

Kunnalla töissä!

Tässä juttusarjassa tuomme kunnan työntekijöitä tutuksi kuntalaisille. Juttusarjan toisessa osassa esittelemme kunnan koulun ja päiväkodin työtä ja työntekijöitä.

Koulu, Elina

Olen tullut kunnalle töihin ensimmäisen kerran vuonna 2004 ja aloittanut vakinaisessa työssä 2008. Työnkuvaani kuuluu opetus- ja kasvatustyön lisäksi oppituntien suunnittelu-, valmistelu- ja jälkityöt. Työhöni kuuluu myös opetuksen ja oppimisen arviointia, kodin ja koulun välistä yhteistyötä ja tiedotusta, yhteissuunnittelua toisten opettajien kanssa, erilaisia kokouksia, tapahtumien ja juhlien suunnittelua, tuen tarpeen arviointia, tukiopetusta, läksyparkin pitoa, koulun kehittämistyötä ja oman ammattitaidon kehittämistä sekä välituntivalvontaa. Vapaa-ajalla minulle tärkeitä asioita ovat perhe ja ystävät, luonto ja luonnossa liikkuminen sekä muut harrastukset.

Päiväkoti, Anna

Tulin kunnalle töihin tammikuussa 2012. Aloitin lastenhoitajana ja pari vuotta myöhemmin sain vakituisen paikan lastentarhanopettajana. Päiväkodin johtajana olen työskennellyt tammikuusta 2019.

Työnkuva on monipuolinen. Työskentelen osan päivästä lapsiryhmässä ja muun ajan teen johtajan työtä. Johtajana työhöni kuuluu esimerkiksi työvuorosuunnittelu, varhaiskasvatus- ja maksupäätökset, palvelunohjaus ja hakemusten käsittely, yhteydenpito perheisiin, palaverit ja yhteistyö eri tahojen kanssa. Kaiken kaikkiaan vastuullani on, että päiväkodin toiminta on lakien ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaista ja paikalla on aina lain edellyttämä määrä kasvatushenkilöstöä. Tällä hetkellä isoin työn alla oleva asia on paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen. Kevät on myös toiminnan arvioinnin aikaa, jota tehdään kehityskeskustelujen ja kyselyjen muodossa. Lisäksi suunnittelen kesää sekä tulevaa toimintakautta lapsiryhmien ja henkilöstön osalta. Varhaiskasvatuksen opettajana saan tukea päivittäin lasten kasvua ja oppimista sekä olla osana ammattitaitoista kasvattajien tiimiä. Lasten kanssa työskentely on ajoittain haastavaa, mutta myös palkitsevaa. Se, että saa olla lohtuna ja turvana pienelle ihmiselle ja nähdä hänen oppivan ja kasvavan, on ehdottomasti työn paras puoli. Ja kannustava, mahtava työyhteisö on iso plussa myös!

Tärkeimpiä asioita elämässä ovat perhe, ystävät ja terveys. Se, että saa tehdä merkityksellistä työtä ja auttaa muita. Ja huumori, ilman sitä ei elämässä pärjää. ;)

Enonkoski 140 – tapahtumahaku auki

Liikuttavan onnellinen Enonkoski 140 vuotta - kunta kutsuu kaikki mukaan suunnittelemaan 140-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa!

Juhlavuonna tuomme esiin menneisyyttä, nykyisyyttä, luontoa, ihmisiä, osaamista, yhdessä tekemistä ja tervettä ylpeyttämme omasta kunnastamme. Juhlavuoden ohjelman suunnittelu ja valmistelu tapahtuvat yhdessä kuntalaisten ja täällä toimivien tahojen kanssa. Toivotamme kaikki tervetulleiksi osallistumaan juhlavuoden valmisteluihin!
Lue lisää ja ilmoita oma tapahtumasi mukaan oheisesta QR-koodista.

Kuvaristikon oikeat vastaukset:

1.Enonkosken kunnanvirasto 2. Terveysasema 3. Enonvesi 4. Kolovesi 5. Seurakuntatalo 6. Urheilukenttä 7. Enonkosken kirkko 8. Kävelysilta 9. Yläkoulu 10. Hyypiänniemi 11. Potaattiniemi 12 .Makasiini 13. Liikuntatalo 14. Toivonniemi 15. Simanala 16. Kirjasto 17. Ihamaniemi 18. Hanhivirta 19. Kauppiastalo 20. Koirapuisto 21. Kangassaari 22. Kotiseutumuseo 23. Kivisilta 24. Pirunvuori

Kesän tapahtumat

kesäkuu
Urheilukentän kunnostetun katsomon avajaiset, ajankohta tarkentuu

21.5.22 klo 14 Näytelmä RAPLAAJA, Alakoulun sali

22.5.22 klo 18 Näytelmä RAPLAAJA, Alakoulun sali

11.6.22 Klo 13 Haitariyhtye HATTU LADYT Helsingistä, Alakoulun sali

Kesä-elokuu
Koskenrannan taidepolku, Koskenvarsi

18.6.22 Kesäkohinat, Tori

21.6.22 140 v. juhlavaltuuston kokous, Liikuntatalo

30.6.22 "Syyvvään yhessä" Kulttuuriosuuskunta Vehrä

30.6.-3.7.22 Hiekanveiston EM-kilpailut, Tori

2.7.2022 Kalamarkkinat, Koskenvarsi ja Tori

Kevät/heinäkuu
Koko kylä kutoo

1.-31.7.22 Kaappien kätköistä-näyttely,
KoskiGalleria (Vanha terveystalo)

6.7.22 Klo 18 Eino Leinon päivän konsertti Oopperalaulaja Maria Turunen, säestäjä Armaan Madar, Enonkosken kirkko

7.7.2022 Runo- ja tori-ilta

09.7.22 klo 14 Näytelmä RAPLAAJA, Alakoulun sali

10.7.22 klo 18 Näytelmä RAPLAAJA, Alakoulun sali

11.7.22 klo 18 Näytelmä RAPLAAJA, Ihamaniemen talkootupa

14.7.22 klo 18–20 Tori-ilta

16.-17.7.22 Pauhu - Kolme konserttia 140-vuotiaalle Enonkoskelle

20.7.22 Tukkilaistunnelmia, Toivonniemi, Enonkosken Eläkkeensaajat

21.7.22 klo 18–20 Tori-ilta

23.7.22 Kotiseuturetki

26.7.22 klo 10-14 Piirakkapaja, Seurakuntatalo, Enonkosken Martat

28.7.22 klo 18-20 Tori-ilta
Enonkoski Seura ry

28.7.22 klo 20 Kesätanssit, Ihamaniemen Talkootupa, Metsälampi yhtye, Ihamaniemen Maamiessseura ry

30.7.22 klo 10-14 Enonkosken Perinnepäivät, Museon piha-alue ja srk-talo

30.7.22 klo 14 Historialuento osa 2, Srk-talo Heikki Loikkanen

30.7.22 klo 16-22 Enonkosken saunapäivä, Tuottajien majan sauna, yksityiset saunat

31.7.22 Enonkosken kunnan 140 v. juhlajumalanpalvelus, Kotiseutujuhla, Enonkosken Kirkko

6.8.22 Koloveden Muinaissoudut, Kolovesi

Elokuu 2022 Kunnan ja Enonkosken kappelisrk:n yhteinen nuotioilta, aika tarkentuu myöhemmin

Tapahtumissa tavataan!

Psst! Ajantasaisin ohjelma löytyy kunnan omilta nettisivuilta!

Lehden toimittajat Eerika P ja Minna L